

De student Fortuyn.

begin van mijn studietijd tot een flets vakantiekiekje zonder verhaal van enige importantie doen verbleken. Ik deed acht jaar over mijn studie (één jaar langer dan de doorsnee-studietijd van toen, met als verzachtende omstandigheid dat ik tal van bijbaantjes had, bijvoorbeeld als student-assistent, leraar, fotograaf en barkeeper, om mijn studie te bekostigen) en was toch, anders dan Pim, niet eens corpslid. Wel nam ik deel aan sommige protestacties (wie niet?), deed zelfs mee aan de kortstondige bezetting van het Provisorium, maar nooit leidde ik een studentenopstand of onderhandelde ik, zoals Pim, met burgemeester Samkalden en de toenmalige rector, de 'oude' De Gaay Fortman, over het beëindigen van een bezetting, laat staan die van het Hoofdgebouw. Na mijn afstuderen werd ik niet, zoals Pim, dringend verzocht te solliciteren naar maar liefst twee hoogleraarsposten tegelijk. En bovendien bleef ik – hoe saai – ook nog eens gewoon hetero.

Wendbaarheid van geest

Fortuyn (1948), zoon uit een niet onbemiddeld, katholiek ambtenarengezin uit Noord-

Holland, belandde op curieuze wijze op de toen nog voluit gereformeerde VU. Hij was zijn studie sociologie aan de UvA (toen nog 'Gemeentelijke Universiteit' geheten) begonnen, maar stapte, gehinderd door de massaliteit van de colleges daar, en het cynisme van hoogleraar Berting, over naar de kleinere, en door Fortuyn in haast idyllische bewoordingen geschetste VU. Het was VU-hoogleraar sociologie G. Kuiper Hzn die hem daartoe overhaalde. Niets dan goeds dus voor deze vriendelijke man, bij wiens eerste college Fortuyn zich onmiddellijk thuis voelde.

Luttele pagina's later blijkt dat de jonge Fortuyn toen al de wendbaarheid van geest moet hebben bezeten, die hem nu nog steeds typeert. Want als in zijn boek dezelfde hoogleraar opnieuw ten tonele wordt gevoerd – overigens zonder dat diens naam daarbij valt – waait de wind uit een totaal andere hoek. Daaraan vooraf gaat het volgende.

Pim ergert zich aanvankelijk dermate aan de oproerkraaiers die colleges verstoren met hun roep om syllabi en andere linksige verlangens, dat hij meehelpt om ze met geweld de deur uit te werken. Maar in een mum van tijd wordt hij met bier en mooie praatjes door dat schoelje gepaaid. Binnen de kortste keren treedt hij vervolgens toe tot dezelfde rebellenclub, die hij eerst verfoeide. De manier waarop hij die onverhoedse omme- zwaai beschrijft, toont het fenomeen Fortuyn ten voeten uit:

"Ik hoor veel nieuwe dingen, maar ook zaken waarvan ik heb geleerd het er niet mee eens te zijn, ik kom tenslotte uit een KVP-nest. Het is een verwarrende ervaring, maar het positieve overheerst. De sfeer is prettig en open en er wordt ook veel gelachen, en ja, dat oren zonder structuur en regels, dat trekt mij wel aan. [...] ettelijke biertjes verder geef ik mij gewonnen, ik zal actief worden in de studentenbeweging aan mijn faculteit. En dan gaat het snel. Ik kan uitstekend het woord doen, heb een redelijk vaardige pen en ben